

با یاد او

سری هشتم تمرین‌های ریاضی عمومی یک

مسئله ۱. تمرینات ۱۵ تا ۲۲ مسائل بخش نهم فصل ۴ کتاب آدامز: با انجام یک خطی‌سازی مناسب برای یک تابع در اطراف نقطه‌ای مطلوب، در هر کدام از موارد زیر، مقدار تقریبی اعداد داده شده، علامت خطای تقریب، مقدار خطای تقریب، و بازه‌ای که حتماً مقدار (واقعی) این اعداد در آن قرار دارد را بیابید.

$$\begin{array}{llll} \text{آ} \quad \sqrt{5}^\circ & \text{ب} \quad \sqrt{47} & \text{ج} \quad \sqrt[4]{185} & \text{د} \quad \frac{1}{2003} \\ \text{ه} \quad \cos(46) & \text{و} \quad \sin\left(\frac{\pi}{5}\right) & \text{ز} \quad \sin(314) & \text{ح} \quad \sin(33) \end{array}$$

مسئله ۲. تمرین ۳۰ مسائل بخش نهم فصل ۴ کتاب آدامز: نشان دهید تقریب خطی تابع $\sin \theta$ در نقطه $\theta = 0^\circ$ ، تابع $L(\theta) = \theta$ می‌باشد. حداکثر درصد خطا در تقریب $\sin \theta \approx \theta$ چقدر می‌تواند باشد، وقتی که $|\theta|$ کمتر از ۱۷ باشد.

مسئله ۳. تمرینات ۲، ۴ تا ۸ مسائل بخش دهم فصل ۴ کتاب آدامز: در هر کدام از موارد زیر، چند جمله‌ای تیلور توابع داده شده را، حول نقاط مطرح شده، و تا مرتبه گفته شده، بیابید.

$$\begin{array}{l} \text{آ} \quad \cos x \text{ حول نقطه } x = \frac{\pi}{4}, \text{ تا مرتبه } 3. \\ \text{ب} \quad \sec x \text{ حول نقطه } x = 0, \text{ تا مرتبه } 3. \\ \text{ج} \quad \sqrt{x} \text{ حول نقطه } x = 4, \text{ تا مرتبه } 3. \\ \text{د} \quad \frac{1}{1-x} \text{ حول نقطه } x = 0, \text{ تا مرتبه } n. \\ \text{ه} \quad \frac{1}{2+x} \text{ حول نقطه } x = 1, \text{ تا مرتبه } n. \\ \text{و} \quad \sin(2x) \text{ حول نقطه } x = \frac{\pi}{4}, \text{ تا مرتبه } 2n-1. \end{array}$$

مسئله ۴. تمرینات ۲۳ تا ۲۶ مسائل بخش دهم فصل ۴ کتاب آدامز: به کمک چند جمله‌ای تیلور یا مکلورن توابع شناخته شده، و با تغییر متغیر مناسب، و محاسبات لازم، موارد زیر را حل کنید.

$$\begin{array}{l} \text{آ} \quad \text{چند جمله‌ای تیلور } \sin^2 x \text{ تا مرتبه } 4, \text{ حول نقطه } x = 0. \text{ (راهنمایی: } \sin^2 x = \frac{1 - \cos(2x)}{2} \text{).} \\ \text{ب} \quad \text{چند جمله‌ای تیلور } \sin x \text{ تا مرتبه } 5, \text{ حول نقطه } x = \pi. \end{array}$$

ج) چند جمله‌ای تیلور $\frac{1}{1+2x^2}$ تا مرتبه ۶، حول نقطه $x = 0$.

د) چند جمله‌ای تیلور $\cos(3x - \pi)$ تا مرتبه ۸، حول نقطه $x = 0$.

مسئله ۵. تمرین شماره ۱۶ مسائل مروری بخش مروری فصل ۴ کتاب آدامز: به کمک بسط تیلور $\sin^2 x$ تا مرتبه ۶، حول نقطه $x = 0$ ، مقدار حد زیر را بیابید.

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{3 \sin^2 x - 3x^2 + x^4}{x^6}.$$

مسئله ۶. فرض کنید $h > 0$ یک عدد ثابت باشد. نشان دهید تابعی مانند f وجود ندارد به طوری که $f'(x)$ برای هر $x \geq 0$ موجود، $f'(0) = 0$ و $f'(x) \geq h$ برای $x > 0$. (راهنمایی: به برهان خلف فرض کنید چنین f وجود دارد. حال تعریف $f'(0)$ را به کمک تعریف ϵ و δ ای حد، و برای $\epsilon = \frac{h}{2}$ در نظر بگیرید. پس نتیجه می‌شود که برای این ϵ ، یک δ وجود دارد به طوری که برای هر $0 < |x - 0| < \delta$ داریم

$$\left| \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} \right| < \frac{h}{2}.$$

حال روی بازه $\left[0, \frac{\delta}{2}\right]$ قضیه مقدار میانگین را برای تابع f به کار ببرید و به تناقض برسید.

مسئله ۷. فرض کنید $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ تابعی است که $f(x) \leq 0$ برای هر x ، و $f''(x) \geq 0$ برای هر x . نشان دهید f تابعی ثابت است. (راهنمایی: چند جمله‌ای تیلور بنویسید.)

مسئله ۸. تمرینات ۹ تا ۱۶ مسائل بخش نهم فصل ۲ کتاب آدامز: در هر کدام از موارد زیر، معادله خط مماس بر منحنی داده شده را، در نقطه مشخص شده، بیابید.

ا) $2x^2 + 3y^2 = 5$ در نقطه $(1, 1)$.

ب) $x^2y^3 - x^3y^2 = 12$ در نقطه $(-1, 2)$.

ج) $\frac{x}{y} + \frac{y^3}{x^3} = 2$ در نقطه $(-1, -1)$.

د) $x + 2y + 1 = \frac{y^2}{x-1}$ در نقطه $(2, -1)$.

ه) $2x + y - \sqrt{2} \sin(xy) = \frac{\pi}{2}$ در نقطه $(\frac{\pi}{4}, 1)$.

و) $\tan(xy^2) = \frac{2xy}{\pi}$ در نقطه $(-\pi, \frac{1}{2})$.

ز) $x \sin(xy - y^2) = x^2 - 1$ در نقطه $(1, 1)$.

ح) $\cos\left(\frac{\pi y}{x}\right) = \frac{x^2}{y} - \frac{17}{2}$ در نقطه $(3, 1)$.

مسئله ۹. تمرین ۲۷ مسائل بخش نهم فصل ۲ کتاب آدامز: نشان دهید که زاویه ایجاد شده در محل تلاقی بیضی

$$x^2 + 2y^2 = 2 \text{ و } x^2 - 2y^2 = 1 \text{، زاویه ای قائمه است.}$$

مسئله ۱۰. تمرین ۱۵ مسائل بخش اول فصل ۴ کتاب آدامز: نقطه P به گونه ای حرکت می کند که در زمان t ، در محل تقاطع

منحنی های $xy = t$ و $y = tx^2$ قرار دارد. نرخ تغییر فاصله P از مبدأ، در لحظه $t = 2$ ، چقدر است؟

مسئله ۱۱. تمرین شماره ۷ مسائل چالشی بخش مروری فصل ۴ کتاب آدامز: بزرگترین مساحت یک مثلث قائم الزاویه را

پیدا کنید، وقتی که محیط آن P باشد.

مسئله ۱۲. تمرین ۱۳ مسائل بخش دهم فصل ۴ کتاب آدامز: چند جمله ای تیلور مرتبه دوم تابع e^x را حول نقطه $x = 0$

بیابید، و به کمک آن، تقریبی از مقدار $e^{-0.5}$ را به دست آورید. علامت خطا و مقدار خطای تقریب را نیز محاسبه

کنید. همچنین کوچک ترین بازه ای را که حتماً مطمئن شویم عدد داده شده در آن قرار دارد را مشخص کنید.

مسئله ۱۳. تمرین ۳۰ مسائل بخش دهم فصل ۴ کتاب آدامز: با ترکیب مناسب چند جمله ای ملکورن $\ln(1+x)$ و

چند جمله ای ملکورن $\ln(1-x)$ ، چند جمله ای ملکورن مرتبه $2n+1$ تابع

$$\tanh^{-1} x = \frac{1}{2} \ln\left(\frac{1+x}{1-x}\right)$$

را بیابید.